

Σίνη η Κυριακή

Tίτλος των στήθους

ΣΥΝΕΝΤΕΥΣΗ

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ & ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ • Κυριακή 14 Οκτωβρίου 2001 /9

ΜΑΡΙΑ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ - ΠΟΘΟΥ

Η Ιστορία αφήνει τα σημάδια της και πατά στις πατημασιές της

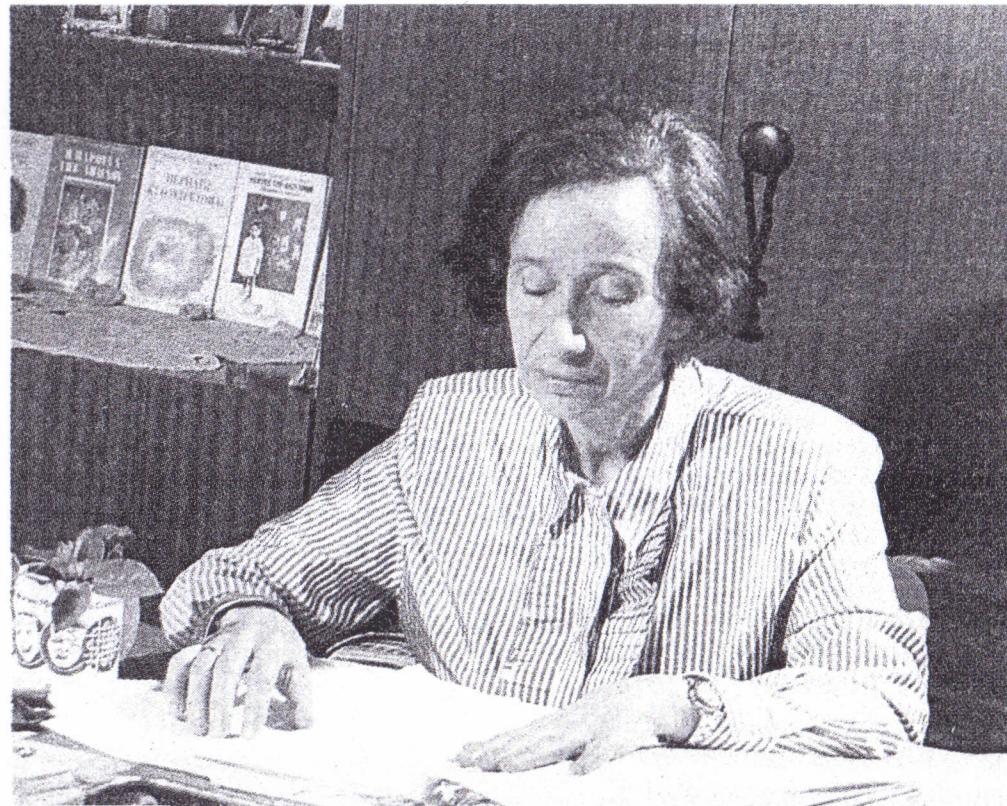
Πολυγραφότατη
και πολυβραβευμένη
η Μαρία Λαμπαδαρίδου -
Πόθου επανακάμπτει
στο εκδοτικό προσκήνιο
με ένα βιβλίο
που ανιχνεύει το άδυτο
της ψυχής, αυτό
το μεγάλο μυστήριο
στο ταξίδι της στο άλλο
μεγάλο Αγνωστό.

Του Αλέξιου Μοστριού

«Τύπος της Κυριακής»: Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με τη συγγραφή και τι έχετε αποκομίσει από αυτή μέχρι σήμερα;

Μαρία Λαμπαδαρίδου - Πόθου: Ανήκω σ' εκείνους που η συγγραφή είναι σύμφωνη με την ίδια τη ζωή τους. Η ανάγκη έκφρασης ήταν πάντα για μένα μια ανάγκη ύπαρξης. Και αυτό που απεκόμισα ήταν το ότι η ίδια η δουλειά μου με πλούτισε. Γνωστά, υπαρχιακά, ανθρώπινα. Φτάνεις εμπειρικά σε μία γνώση μόνο ύστερα από εσωτερικό βασάνισμα. Η νέα αντίληψη δεν σου προσφέρεται δωρεάν. Και ούτε οι ιδέες. Ασκείσαι στη μόνση και την προσωπική σου διαίσθηση για την ύπαρξη και για τον κόσμο.

«Τ.τ.Κ.»: Μέσα στο πλούσιο συγγραφικό σας έργο, σημαντική θέσην καταλαμβάνει η ενασχόλησή σας με το Βυζάντιο αλλά και με τη Λίμνη, τόπο καταγωγής σας. Τι σας ώθησε να γράψετε το ογκώδες μυθιστόρημα

μα ους «πράν τιν πολιτισμάν την»
και τι σημαίνει για σας;

Μ.Λ.-Π.: Το μυθιστόρημα αυτό μου στοίχισε άπειρη ψυχή και άπειρα δάκρυα. Καταγράφει τις τελευταίες πενήντα επτά ημέρες της πολιορκίας της Βασιλεύουσας έως την Αλωση. Άλλα ταυτόχρονα δίνει και όλη την οδυνηρή πορεία της παρακμής του Βυζαντίου και των «αμαρτημάτων» των αυτοκρατόρων που οδήγησαν στον τελικό καμό. Καθώς επίσης και την οδυνηρή περιπέτεια του Ελληνισμού μετά την καταστροφή. Η συγκλονιστική εκείνη ιστορική σπιγγή άλλαξε τη ροή της Ιστορίας και διαμόρφωσε το σκηνικό του τότε κόσμου με συγκυρίαρχο το Ισλάμ. Η Ιστορία αφήνει τα σημάδια της. Και πατά στις ίδιες τις πατημασιές της.

Οσο για τον τόπο της καταγωγής μου, τη Λήμνο, υπάρχει σε όλα τα μυθιστορήματα μου. Με συνδέοντας δεσμοί βαθιά υποστασιακοί, είναι μια περιπέτεια της ωάς μου η Λήμνος, υπαρξιακή, θα έλεγα, περιπέτεια. Άλλωστε ξεκίνησα να γράφω τα ιστορικά μου μυθιστορήματα από τη «Μαρούλα της Λήμνου». Τότε ταξίδεψα στην ιστορία της και γνώρισα τον πολιτισμό της. Ομως τη δική μου ιστορία με τη Λήμνο τη γράφω στο βιβλίο μου «Νύχτες του Φεγγαριού – Δεκαοχτώ όνειρα», που είναι η παιδική μου πηλικία στην κατοχική Λήμνο και τώρα θα κυκλοφορήσει αναπλασμένο το βιβλίο από τις εκδόσεις της Εστίας.

«Τ.τ.Κ.»: Πόσο σημαντική ήταν η συνεισφορά του βυζαντιού στην πρόοδο του Ελληνισμού;

Μ.Λ.-Π.: Η συνεισφορά του βυζα-

νινού πολιτισμού δεν ήταν σημαντική μόνο στον Ελληνισμό, αλλά σε ολόκληρο το δυτικό κόσμο. Και μην ξεχνάμε πως η Αναγέννηση στη Δύση δημιουργήθηκε από τους Βυζαντινούς λόγιους που κατέφυγαν εκεί μετά την Αλωση. Αυτή η άνθηση των δυτικών πολιτισμών έγινε χάρη σ' εκείνους τους Βυζαντινούς οραματιστές που επανέφεραν το ελληνικό πνεύμα. Όμως και πέρα από αυτό, ο τιμητένος θάνατος του τελευταίου μαρτυρικού αυτοκράτορα, Κωνσταντίνου Παλαιολόγου, και του λαού του έχει μείνει σαν ένα σύμβολο στη συνείδηση του νεότερου Ελληνισμού. Ενα σύμ-

βολο είναι σήμερα και η Αγια-Σοφιά, αυτή η κιβωτός της ιστορικής μνήμης.

«Τ.τ.Κ.»: Τι θα μπορούσε η Ελλάδα να διατηρήσει από το Βυζάντιο; Ποιες μνήμες;

Μ.Λ.-Π.: Η κάθε μνήμη του Βυζαντίου είναι μια διάσταση της Ελληνικής Ιστορίας. Είναι ο συνθετικός κρίκος που ενώνει την αρχαιότητα με τη σύγχρονη Ελλάδα. «Ελληνες εσμέντο γένος ων πηείσθε και βασιλεύετε, ως η τε φωνή και πάτριος παιδεία μαρτυρείται», είπε ο Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων. Και αυτό δίνει την απάντηση.

Η συνεισφορά του βυζαντινού πολιτισμού δεν ήταν σημαντική μόνο στον Ελληνισμό, αλλά σε ολόκληρο το δυτικό κόσμο. Και μην ξεχνάμε πως η Αναγέννηση στη Δύση δημιουργήθηκε από τους Βυζαντινούς λόγιους που κατέφυγαν εκεί μετά την Αλωση

μένη συγγραφέας Μαρία Λαμπαδαρίδου - Πόθου.

«Τ.τ.Κ.»: Το καινούργιο σας μυθιστόρημα πιλοφορείται «Ο Αγγελος της Στάχτης». Μιλήστε μας γι' αυτό.

Μ.Λ.-Π.: Είναι το τραγούδι του νεκρού αδελφού σε έναν καινούργιο μύθο. Ο ήρωάς μου είναι ένα πλάσμα αθάνατο – ένας νέος άνδρας χιλίων χρόνων, που ζητά στις μέρες μας τη δική του μοίρα. Η περιπέτεια ενός ανθρώπου όχι μόνο στα εφήμερα τοπία της εγκοσμιότητάς του, αλλά και χίλια χρόνια πριν, στην προϋπαρχιακή διαδρομή του. Σε μια εποχή που ο θάνατος έγινε η πο ευτελής πράξη, ήθελα να γράψω ένα μυθιστόρημα που ανικνεύει το άδυτο της ψυχής. Το αθάνατο στοιχείο της. Χρόνια πολλά με απασχολούσε το μυθιστόρημα αυτό ως θέμα. Και διάβασα ότι μπόρεσα να βρω για το ταξίδι της ψυχής στον Αδη. Από τον Ομηρο και τους ομηρικούς ύμνους, ως τα ορφικά και το δημοτικό τραγούδι και τις παραδόσεις μας. Νομίζω πως όλοι οι λαοί όλων των εποχών είχαν το ίδιο ενδιαφέρον να γνωρίσουν τον κόσμο των Πέρα από Εδώ. Ενα τέτοιο φανταστικό ταξίδι είναι ο «Αγγελος της Στάχτης» κι ωστόσο ένα μυθιστόρημα καθημερινό, ανθρώπινο. Ο χιλιόχρονος ήρωάς μου είναι ένα πλάσμα σαγηνευτικό που θα ζησει τη μεγάλη αγάπη. Άλλωστε η αγάπη είναι το κλειδί που ανοίγει όλα τα μάταλα των μυστηρίων.